Pirmutinis Darbo žmonių Dienraštis. Išeina kasdien apart nedėldienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Suv. Valst. ir Kanadoj — metams $6.00; pusei — $3.00; 3 mėnesiams— $1.75. Kitose šalyse: metams $8.00; pusei metų — $4.00

No. 58. Telephone 3878 Stagg. Brooklyn, N. Y. Utarn., 9 d. Kovo (March), 1920 m. PAVIENIO NUMERIO KAINA 3c. Metai X, Dien. II.

LIETUVOS KAREIVIAI TVERIA TARYBŲ VALDŽIĄ

Tarybų Armija Atakuoja Lenkus

BOLŠEVIKAI PRADĖJO DIDELĮ OFENSYVĄ LENKIJOS FRONTE

Iš Berlyno pranešama, jog bolševikai atidarė savo užpuolimą abejose Pinsko balų pusėse.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 8, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 9 d. kovo.— Didelės Tarybų armijos spėkos pradėjo ofensyvą ant abiejų pusių Pripeto upės, Pinsko apskrityje,— sako Central News pranešimas iš Berlyno. Pranešime pažymėta, būk tai lenkai "atmušę savo priešą su dideliais nuostoliais". (Pripeto balos sudaro didelį apskritį arti Lenkijos rubežiaus. Užpuolimas iš abiejų pusių parodo, jog bolševikai naudoja dideles spėkas ant plataus fronto.)

Buvusioji Kolčako valdžios sostinė Irkutskas, kuris pereitame mėnesyje perėjo į sukilėlių kareivių rankas, kurie vėliaus nužudė patį Kolčaką, dabar jau randasi bolševikų Raudonos Armijos reguliariškų kareivių valdyboje. Taip pranešama iš Maskvos.

Buvusios Kolčako ministerijos nariai ir daugelis kontr-revoliucionierių, kurie tapo pasodinti Irkutsko kalėjime, dabar išvežami į Omską, kur jie bus pavesti revoliucionierių tribunolo teismui.

BOLŠEVIKAI KONCENTRUOJASI ANT DVINSKO LINIJOS

Lietuvai gręsia sukilusių kareivių užėmimas. Krizis neišvengiamas.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 8, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Varšava, 9 d. kovo. — Svarbus ir įdomus nuotikiai matosi neseniai pasklydusiose žiniose, jog bolševikai koncentruoja dideles kavalerijos spėkas ant Dvinsko fronto. Yra daugelis žymių, kuriomis galima tikėti, jog lenkai čionai laukė didelių bolševikų atakų.

Tuo pačiu sykiu, pranešama, jog Lietuva beveik randasi sukilėlių kareivių rankose, kurie sukėlę revoliuciją, ir dabar tveria Tarybų valdžią. Lietuva nėra naturališkai bolševikiška, sako "World'o" korespondentas,— kadangi ji yra šalis smulkių žemvaldžių, bet Lietuvos bankrutas padarė revoliuciją neišvengiamu daiktu,— ji turi įvykti anksčiaus ar vėliaus.

Žiurint į dabartinę Lietuvos padėtį ir bolševikų pradėtąjį ofensyvą ant Dvinsko fronto, matosi bandymas perlaužti Lenkijos linijas ir susivienyti su revoliucionierių spėkomis Lietuvoje.

EBERTO VALDŽIA TVIRTĖJA

Talkininkų privilegijos ir šiltesnis oras suteikė Vokietijos žmonėms geresnį ūpą

ERZBERGER STOVĖSIĄS NUOŠALIAI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 8, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Berlynas, 6 d. kovo. — Paskutinės šešios savaitės padarė stebuklingas permainas politiškame ir abelname Vokietijos stovyje. Eberto režimas — valdžia— šiandien, rodosi, yra stipriausia, negu kada nors buvo pirmiaus. Nuolatinis žmonių rugojimas jau žymiai susimažino. Gal būt prie to prisidėjo pavasario šiltesnės ir malonesnės dienos, buvusios keturias pereitas savaites, o taipgi Neskės proklam. uždėtas karės stovis, kuris tapo paskelbtas tuojaus po įvykusių riaušių 13 d. sausio.

Kitos permainų priežastys gal būt paeina nuo talkininkų nusileidimo savo reikalavimuose delei išdavimo vokiečių karės kriminalistų ir permainymo savo originališkų reikalavimų delei sumažinimo vokiečių armijos, maksimum skaitliuje ant 100,000 kareivių, sulyg taikos sutarties. Nekurie žmonės dabar mano, jog po visa-kam, talkininkai gal būt permainys nekurias taikos sutarties dalis, kurios vokiečiams atrodo ypatingai nepanešamos. Net nacionalistai ir junkeriai jau pradėjo kitaip žiurėti linkui savo valdžios, vienok Helffericho ir Erzbergerio byla davė jiems puikią progą pasmerkti finansų ministerį, kuris, sulyg jų tvirtinimo, vedė Vokietiją į pražūtį. Kuomet Mathias Erzberger paskelbė, jog jisai pasitrauksiąs nuo savo vietos tiktai laikinai, iki pasibaigs jo byla, nekurie laikraščiai su džiaugsmu pranešė, jog tai reiškia jo prasišalinimas ne vien tik iš kabineto, bet ir iš nacionalio seimo.

Tai atrodo labai galimu daiktu, kadangi minėta Erzbergerio byla nuplėšė jo garbės vardą ir sukratė jo poziciją centralėje partijoje, kuri per daugelį metų buvo Erzbergerio akla pasekėja.

Kuomet byla prasidėjo, Erzberger, kuris patraukė į teismą vice-kanclerį Helfferichą už apšmeižimą, mažai nujautė apie svarbumą Helffericho prirodymų, kurie buvo atsargiai detektyvų surinkti per praeitus trejus metus. Vienas savaitinis laikraštis paskelbė, būk tai Erzberger užsigynęs, jog jisai tapo pašalintas, kuomet buvo bandyta jį nužudyti 25 d. sausio,— tuojaus, kaip tik prasidėjo minėta byla.

Sulyg paties Erzbergerio pasakymo citatos, jisai aiškinęs sekančiai:

"Aš nežinau iš kur tie raportai paėjo apie mano pavojingą sužeidimą. Aš buvau prie savo darbo sekančią dieną."

Vienok byla tapo suvėluota ant dviejų savaičių. Tuomet vėl tapo atnaujinta. Helfferich pridavė tokius paliudijimus, prieš kuriuos Erzbergeris jokiu būdu negalėjo išsiteisinti, ir laikyti ilgiaus savo ofisą.

Radikalis laikraštis Freiheit pranašauja, jog priverstina Erzbergerio rezignacija iššauks krizį dabartinio kabineto, kadangi visos partijos skaitė Erzbergerį kaipo "išmintingiausią kabineto galvą."

VOKIETIJOS MONARCHISTAI SUTVĖRĖ NAUJĄ NACIONALĘ PARTIJĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 8, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Berlynas, 8 d. kovo. — Vokietijos monarchistai suorganizavo partiją "kompromisuoti visus vyrus ir moteris, kurie nesutinka su dabartinės valdžios forma." Šitos partijos centralis ofisas tapo įsteigtas Leipcige.

Paskelbtasis šios partijos tikslas yra "vienyti ir organizuoti Vokietijos monarchistus."

AIRIJOS PADĖTIS EINA BLOGYN

Korespondentai tvirtina, jog Sinnfeineriai rengiasi prie didesnių maištų

OFICIALĖ APYŽVALGA PASIBAISĖTINA.

200,000 sinnfeinerių yra prisirengę prie skerdynių,— praneša atstovų butui Macpherson, Naujas billius atakuojamas.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 8, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 8 d. kovo.— Laikraštis Graphic patalpino Dublino pranešimą, kuriame nurodoma, jog dabartinė Airijos padėtis žymiai mainosi. Pranešime pastebėta, jog niekas kitas negalės sustabdyti gresiančios kruvinos tragedijos, kaip tiktai šaltas, nesikarščiuojantis, Anglijos valdžios užsilaikymas. Jeigu valdžia tik pabandytų padidinti kariškų įstatymų žiaurumą, tuojaus įvyktų minėta baisi tragedija, kuri reiškia pavojų Anglijai iš Amerikos.

Airijos vyriausias sekretorius Jan Macpherson, kalbėdamas atstovų bute apie atakas prieš Airijos administraciją, pasakė:

"Tas yra tiesa, jog mes randamies prispirti prie pavojingiausios Airijos padėties." Jisai taipgi pažymėjo, jog sinnfeinerių organizacija turinti mažiausiai 200,000 vyrų, kurie yra prisirengę papildyti žmogžudystę bile valandą, dieną arba naktį.

Sekretorius Macpherson pasisakė esąs gavęs laiškus nuo rojalistų, karaliaus šalininkų, iš vakarinės ir pietinės Airijos dalies, kurie prašo ,kad valdžia pasiskubintų išgelbėti juos iš tenai. 1916 metų velykinės riaušės dar ir dabar nėra nuslopintos, jisai sako, kas aršiau, jog tosios riaušės paliko Airijoje tokią revoliucinę dvasią, kokios toje šalyje iki šiol dar nebuvo.

Prakalba, kurią pasakė Dubline Sir Horace Plunkett, 4 kovo, aštriai kritikuodamas naująjį Airijos patvarkymo billiu, ir Jan Macphersono užjautimas Airijos administracijai, atstovų bute, davė vietiniams laikraščiams daugel medėgos plačiai išsireikšti tame klausime.

GATVINIAI MUŠIAI LISBONE IR OPORTE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 8, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Madrid, 8 d. kovo. — Keleiviai atėję iš Portugalijos pasakoja apie šaudymąsi Lisbone, Oporte ir Vizeu, sulyg vidujinių šalies reikalų ministerijos paskelbimo Madride. Nuo rubežiaus atėję žinios sako, jog bombos buvo metamos ir šūviai paleisti ant militariško traukinio, netoli nuo Viana de Castello, 41 mylia į šiaurius nuo Oporto. Šį traukinį vėliaus sugražino atgal ginkluoti streikieriai, kurie nukirto gelžkelio tiltą. Vėliausiai pasklydę parubežyje gandai sako, mušiai ant gatvių įvyko Lisbone ir Oporte, vienok šitų žinių iki šiol dar negalima buvo užtvirtinti.

HOLLANDIJA VĖL ATSISAKĖ IŠDUOTI KAIZERĮ.

Atsakydama talkininkams ji prižada sergėti vokiečių ex-valdoną.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 8, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Hague, 8 d. kovo.— Hollandijos valdžia jau antru sykiu atsisakė išduoti talkininkams buvusį Vokietijos valdoną.

Atsakymo notoje į David Lloyd George, Britanijos premjerą, Hollandijos valdžia vienok prižada padaryti visus reikalingus žingsnius delei sergėjimo kaizerio laisvės, taip, kad jisai nebūtų pavojumi pasaulio taikai.

Antrame Hollandijos valdžios atsakyme, kuris tapo priimtas Londone, 5 d. kovo, ryte, talkininkams duodama užtikrinimo žodis, kad minėtasai Hollandijos prižadas bus tikrai išpildytas. Šioje notoje neminėta, ar kaizeris bus laikomas Doorne, vienok suprantama iš pasikalbėjimų su vietiniais Hollandijos viršininkais, jog Hollandijos valdžia laikysianti kaizerį po aštria cenzura ir sargyba, kuomet jisai bus perkeltas į šią vietą.

Hollandijos valdžia, atsakydama į talkininkų reikalavimus, vėl pažymi, kad ji negali permainyti savo pirmutinio nuosprendžio. Ji sakosi, jog tai niekados nebus pamiršti karės žiaurumai, bet kadangi Hollandija neturi nieko bendro su Versailleso taikos sutartimi, todel ji jaučiasi esančia kitokioje pozicijoje, negu talkininkai, kaslink tos sutarties reikalavimų.

BAISIOS RIAUŠĖS MUNICHE

Minia kovojo su kareiviais. Riaušės kilo delei padalinimo maisto.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 8, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 8 d. kovo.— Baisios riaušės Muniche ir Straubinge, (75 mylios į šiaur-rytus nuo Municho) įvyko iš priežasties reikalavimo visuotinos laisvės padalinime maisto reikmenų. Taip pranešama iš Berlyno.

Sakoma, būk tai areštavimas pardavinėtojų maisto reikmenų privedė žmonių minias prie susirėmimo su kareiviais. Viena ypata tapo užmušta ir daugelis sužeistų.

BOLŠEVIKAI JAU PASIEKĖ ŠIAURIŲ LEDINĮ OKEANĄ

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 8, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 7 d. kovo.— Bevielinis Maskvos telegrafas praneša, jog Raudonoji armija pasekmingai persilaužė į ledinių jūrių pakraščius. Pranešime pažymėta, jog Murmano gelžkelis jau tapo apvalytas nuo "baltųjų" juodašimčių net iki Murmanskui.

Ką už $10.00 galima buvo nupirkti 1914 metuose ir ką galima už juos nupirkti dabar.

Žemiaus talpinamoji lentelė parodo, kiek lėšavo maistas, renda, drabužiai ir kitos pragyvenimo reikmenys 1914 metuose, ir kiek už tai reikia mokėti dabar. New Yorko pašelpinės draugijos biuras paduoda sekantlines pavyzdžiu, ką tuomet buvo galima nupirkti už $10.00 ir ką galima už šituos pinigus nupirkti dabar.

1914 metais už $10.00 buvo galima nupirkti sekantieji daiktai:	Ką galima nupirkti už $10.00 šiandien.
1) Nupirko 100 kvortų pieno.	1) Nuperka 62 ir pusę kvortų pieno.
2) Nupirko 200 bandukių duonos (po 16 uncijų bandukė).	2) Nuperka 100 bandukių duonos (po 16 uncijų bandukė).
3) Užmokėjo už mėnesį laiko bėdniems žmonėms rendą.	3) Užmoka už tą pačią šeimyną rendos tiktai už 2 arba 3 savaites.
4) Nupirko visai žiemai anglies vienai šeimynai.	4) Nuperka anglies tiktai del penkių arba šešių savaičių.
5) Nupirko čeverykus šešiems berniukams arba mergaitėms.	5) Nuperka čeverykus tiktai del dviejų vaikučių arba mergaičių.
6) Nupirko pančekas del 40 vaikų, kurie lanko mokyklas.	6) Nuperka pančekas tiktai del 20 vaikučių, kurie lanko mokyklą.
7) Nupirko šiltus drabužius del penkių mergaičių, kurios lanko mokyklas.	7) Nuperka šiltus apsirengimus tiktai del 2 mergaičių, kurios lanko mokyklą.
8) Nupirko drabužių del 4 mažų vaikučių, kurie lanko mokyklas.	8) Nuperka apsirengimą tiktai vienam mažam vaikui.
9) Nupirko 25 jardus audeklo del moterišku drabužių.	9) Nuperka tiktai dešimts jardų audeklo.
10) Nupirko pirštines del 50 mažų vaikučių.	10) Nuperka pirštines tiktai del 20 mažų vaikų.
11) Nupirko žieminius apatinius drabužius del keturių vyrų arba moterų.	11) Nuperka šiltus apatinius drabužius tiktai dviems vyrams arba moterims.
12) Nupirko du šiltus užsiklojimus.	12) Nuperka vieną šiltą užsiklojimą (blankietą).
13) Nupirko vieną lovą ir matrasą.	13) Nuperka vieną lovą arba vieną matrasą.
14) Nupirko du gerus nors ne naujus pečius.	14) Nuperka vieną padėvėtą pečių.
15) Nupirko dviems savaitėms maisto del motinos ir trijų kūdikių.	15) Nuperka tiktai vienai savaitei maisto del motinos ir trijų kūdikių.
16) Užlaikė 4 vaikus vieną savaitę vakacijoms pajuryje, vasaros laike.	16) Užlaiko tiktai du vaikučius vieną savaitę vakacijoms pajuryje, vasaros laiku.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by the
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 8878.

Yearly subscription rates: in U. S. $6.00; foreign countries—$8.00.

"Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879."

FRANCIJOS GELŽKELININKŲ STREIKAS

"Visuomenė išgelbėta." Gelžkelininkų streikas pralaimėta! Millerando ministerija sustiprėjo...

Toks gandas atskrido iš Francijos ir New Yorko "Times'o" korespondentas praneša Amerikos buržuazijai smagią naujieną: "dar toli, toli Francijai iki Lenino ir Trockio."

Francijos gelžkelininkų streikas nesitęsė pilną savaitę. Formale streiko priežastim buvo pavarymas viešo unijisto, tarnavusio ant Paryžiaus-Lyons linijos. Gelžkelininkai pareikalavo jį sugrąžinti. Jie pareikalavo, be mažiausių atsiprašinėjimų, pripažinti uniją. Jie pareikalavo taip-pat, kad visi Francijos gelžkeliai būtų nacionalizuoti, tai yra, pripažinti valstybės nuosavybe.

Prasidėjo kova. Streiką vedė kairieji darbininkų judėjimo elementai (Minot, Leveque, Le Fevre ir kiti.) Žinoma, tuojaus pasitvirtino ta jau seniai kiekvienam darbininkui žinoma tiesa, kad ekonominė kova tuo pačiu laiku yra ir politinė kova. Millerand šuoliais parlėkė iš Londono į Paryžių, apšaukė karės stovį, o streikininkus "zapasnais" kareiviais, turinčiais klausyti karinių įstatymų. Ex-socialistas Millerand pasielgė lygiai taip, kaip kadaise (rodos, 1910 m.) pasielgė kitas ex-socialistas Briand, kuris, pavertęs streikininkus sumobilizuotais kareiviais, sulaužė gelžkelininkų streiką.

Istorija, kaip matote, atsikartoja. Streikas prasidėjo ir vystėsi labai pasekmingai, bet į jį šnairiai žiūrėjo Francijos darbo federacijos vadai (Jouheau ir kiti.) Jie suprato, kad tas streikas gali pavirsti į visuotiną streiką, o visuotinas streikas į ginkluotą sukilimą ir revoliuciją. Tuo tarpu, Francijos darbininkų judėjimo biurokratai revoliucijos nenori. Kovos su valdžia ir valstybe jie nenori. Kuomet jie prikišo savo rankas prie streiko, tai jiems nerūpėjo jo išplatinimas, o tik užbaigimas, vadovaujanties tuo principu, kad "abidvi pūses laimėtų."

Prasidėjo tarimasis su valdžia. Kitų industrijų darbininkams buvo uždrausta streikuoti. Žymesnius streikininkų vadus pasodino į kalėjimą. Pagaliaus, susitarė su valdžia, geriau sakant, "susimekleriavo", išrinko komisiją, kuri tars apie algas ir viskas... užbaigta. "Ponas dievas danguje ir rimtis geros valios žmonėms ant žemės"...

Tokiu tai būdu francuziški Gompersai išgelbėjo Millerando valdžią ir tos valdžios pamatus.

Redaktorius Paryžiaus "Figaro" rašo: "Revoliucinis gelžkelininkų mėginimas nepavyko. Bet pavojus dar nepraslinko ir su tuo pavojumi reikia skaitytis. Jie dar gal mėgins naują streiką sukelti. Reikia pasirūpinti apie gvarantijas del rytojaus dienos. Mes negalime prigulėti nuo malonės darbininkų, kurie apleidžia savo vietas. Su tokiais darbininkais valstybė negali jaustis saugi. Mes turime reikalauti kitokios politikos su streikininkais, negu nusileidimas"...

Organas stambiosios buržuazijos nori aštresnės politikos. Francuziški Gompersai, iš savo pusės, irgi žinasi, kad tos aštrios politikos valanda ateitų kuo greičiausia. Skaldydami darbininkus į ramius ir revoliucinius, jie skaldo darbininkų klesą, o tuo pačiu stiprina buržuaziją. Tuo būdu, jie jau daug kartų išgelbėjo buržuaziją.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

IR VĖL SMALAVIRIAI KALBA APIE TAIKĄ.

Savo laiku "Laisvėje" buvo minėta, kad jų nusamdytas advokatas provoties už Namo Bendrovės pinigus, sinlė Namo Bendrovės advokatui "garbingą taiką". Girdi, duokite mums pusę pinigų, tai geruoju susitaikysime. Suprantama ,su smalaviriais niekas ir nemanė taikytis. Tuomet jie patraukė Namo Bendrovę teisman. Pirmą teismą pralaimėjo. Ponas Hermanas, kuris atstovavo smalavirių sąjungą, pareikalavo iš savo sąjungos apmokėti iškaščius, kuriuos besiprovodamas padaręs. Komitetas nutarė p. Hermanui apmokėti, bet, matomai, išdė smulkių nėra, visi stambus — po centą, todel vėl per savo advokatą pasiulė Namo Bendrovei taikytis, nes, girdi, kitaip mes eisime į augštesnį teismą. Mat, jie gal tikėjosi, kad Namo Bendrovė sutiks taikytis, duos jiems nors kiek smulkių, kad savų centinių nereikėtų išmainyti, tuomet galės p. Hermanui apmokėti.

Bereikalingai ponai smalaviriai siūlo taiką Namo Bendrovei, kuri su jais nekariauja, o tik ginasi nuo užpuolimų. Taikos nebuvo ir nebus. Tą smalaviriai turėtų gerai įsitėmyti ir bereikalo neaušinti savo kakarinės.

"KELEIVIUI" 75 CENTAI DIDELĖ SUMA PINIGŲ.

Kada "Keleivio" darbininkai pareikalauja pakelti algų, tai labai daug darbo turi, pakol iškovoja nuo 10 iki 25 centų į savaitę daugiau. Kas tam netiki, lai pasiteirauja pas pačius "Keleivio" darbininkus. Vienok dabar "Keleivis" taip įsidrąsino, kad "Laisvei" išsyk pasiūlė 75 centus už tai, jeigu ji prirodysianti, kad tą "gramotnai" parašytą skaitytojui atsakymą, kuris neperseniai tilpo "Laisvėje", rašęs nors vienas "Keleivio" redaktorių.

Mes nesame ekspertai ir neužsiimame tyrinėjimais kuris "Keleivio" redaktorių rašė tą "dokumentą", pagalios, net nežinome kas dabar "Keleivį" redaguoja. Todel viename artimiausių "Laisvės" numerių patalpinsime fotografiją to dokumento, po kuriuo pasirašo "Keleivio Redakcija", o pastarosios personalas galės nuspresti keno ranka rašyta.

Gi tuos 75 centus paliekame "Keleivio" leidėjams ta išlyga, kad jie tą sumą pinigų sunaudotų savo spaustuvės darbininkų algų pakėlimui.

KĄ SAKO LIETUVOS DARBININKAI APIE TARYBŲ RUSIJĄ.

Lietuvos profesinių sąjungų organas "Darbininkų Gyvenimas" (No. 4) straipsnyje "Į socializmą", ve ką sako:

"Tarybų Rusija dabar stipresnė, negu kada nors kitu laiku. Jai yra galinga armija, jai yra jau gyvenimo patyrimo, jinai įgijo duoningųjų vietų plotus, jinai turės anglių, žibalo, druskos. Ekonominio būvio pagerinimas dar labiau sudrūtins Tarybų Rusiją. Kad Tarybų Rusija iki šiolei neatsidūrė narsiųjų generolų, savųjų ir svetimšalių kapitalistų geležinėj letenoj, tai del to, kad Rusijos darbininkų klesa ėjo tvirtu žingsniu revoliucinio socializmo keliu, kad jos vadai panaudojo proletarų revoliucijai visų šalių ir visų laikų revoliucinio judėjimo patyrimus."

Taip rašo Lietuvos profesinių sąjungų darbininkų organas. Už tokį išsireiškimą "Naujienos" būtinai jūos apšauks "protiškais suklerėliais" ir... "anarchistais".

J. KAČERGIAUS REVOLIUCIONIŠKUMAS.

J. Kačergius, kuris pastarųjų laiku gyveno Pennsylvania valstijoje ir kurio raštus talpino tautinės sandaros organas, buvo tarpe lietuvių pagarsėjęs, kaipo revoliucionierius. Pastaruoju laiku, kada L.S.S. įvyko skilimas, jis taipgi pasiliko kairiųjų tarpe ir bandė lošti kairiojo rolę, bet, žinoma, draugai greitai persitikrino, kad jis veidmainiauja ir juomi pradėjo neužsitikėti. Dabar "Tėvynė" ve kaip rašo apie p. J. Kačergių:

"Gerbiamas J. Kačergius, kuris beveik visą savo amžių — gražiausias savo gyvenimo dienas pašventė Lietuvos prisikėlimo idealui ir eidamas tuo keliu daug nukentėjo visokių persekiojimų nuo rusų biurokratijos, daug kartų kalėtas buvo ir pagaliaus visiškai ištremtas iš tėvynės, kuriai jisai savo gyvenimą pašventė. Šiandien gi išaušus jo idealų rytui grįžta Lietuvon, kad gėrėtis savo darbų vaisiais, kad įpynus džiaugsmo ašarą Lietuvos prisikėlimo šventės vainikan."

Tokį atestatą tautininkų laikraštis "Tėvynė" išdavė ponui Kačergiui, dar iki šiam laikui lošusiam bolševiko rolę. Bet pažiurėkite, kaip tautininkai elgiasi su kitais darbininkais, kurie nori grįžti Lietuvon?

Šiomis dienomis vienas paprastų darbininkų užėjo į tautinę įstaigą, kuri randasi Brooklyne ant Grand streeto ir paklausė, kaip dabar galima būtų išvažiuoti Lietuvon. Ir štai "bosas" tos įstaigos pirmiausiai užklausė, ar jis ne bolševikas. Gavęs atsakymą, kad ne ir kad prie jų nepriklausąs, tuomi neužsiganėdino, bet ėmė kamantinėti, kur jis dirba, iš kur atvažiavo ir net *su kuo gyvena*. Darbininkas atsakė, kad dabar gyvena su A. Bimba . Tuomet įstaigos "bosas" užreiškė: "Tai tu bolševikas ir mes tokių į Lietuvą neįleisime. Socialistus ir visus kitus įleisime ir jie gali išvažiuoti, bet tik ne bolševikai. Tu irgi juomi esi, nes su bolševiku gyveni viename kambaryje."

Ar matote, koks skirtumas? J. Kačergius "bolševikas" ir tai įleidžiamas Lietuvon, o tas darbininkas tik su bolševiku gyvena,— negali gauti leidimo!

Tokie "revoliucionieriai", kaip Kačergiai, Grigaičiai, Micheliai ir kompanija bus Lietuvon įleidžiami, nes dabar Lietuvoje jau žydi jų idealai, jau viešpatauja buržuazinė valdžia ir grūda į kalėjimus susipratusius darbininkus. Kada jie nuvyks Lietuvon, tai Lietuvos buržuazinė valdžia maloniai juos priims ir pakvies prie bendro darbo, prie sustiprinimo buržuazinės demokratijos.

Ne iš vardo revoliucionierius galima pažinti, bet iš jų darbų.

Išdidus žmogus, taip sakant, vien pats apie save sukasi.

* * *

Moteris veik visada spiriasi eit savo išrinktu keliu, nors užmiršti, tuo sunkiau giuotas ir daug ilgesnis.

PROTAUJANTIEMS IR NEPROTINGAS LAIKRAŠTIS NESUSUKS PROTO

Mūsų socialburžujų extra-vadovas vis kalba apie protaujančius darbininkus. Juos visada randa tarpe tų, kurie aklai jo klauso, kurie jam jokių klausimų neužduodavinėja. Tie, kurie raštu užduoda kokį jam sunkų klausimą, tai gauna neprotaujančio vardą, o kurie po jo prakalbai žodžiu pastato klausimą, tai tuos išvadina "nachalais" ir "betvarkės" kėlikais. Akurat taip jisai išsireiškia prieš svetimas nuomones, kaip "kaziona" biurokratija, kurią jis vis vadina demokratija. Tik jam reikia gaut Smetonos valdžios.

Begalinis jo nuomonių tekėjimas prieš bolševizmą, ir t. t., įvairuoja ir mirguliuoja, kaip tam-tikri aliejai ant tokios balutės, kur uodai perisi. Vienok protaujančiam skaitytojui ir toks mirguliavimas nesusuks proto, jeigu jis prie to turės ir atmintį. Tada jis ras, kad tasai vadovas šiandien sako visai priešingai. negu vakar sakė.

Paminėsime kelis tokius atsitikimus. Jau buvo minėta, kaip tasai neva mokslinis "socialistas" pereitą vasarą sykį stojo už ginkluotą sukilimą (ten, kur yra "viltis"), o po poros savaičių užreiškė: su ginklais nieko neatsieksi. Seniaus sušuko, kad dabar tai socializmas įvyks Vokietijoj, nes ji tam yra "pribrendus", o kai spartakai pralaimėjo, tai tas "mokslinis" extravadovas ėmė stenėt: neišmanėliai tiktai gali manyti, kad socializmą dabar galima įvykdyti. Imkime dabar naujus jo protavimo pavyzdžius.

1. "Laisvė" užginčijo jo suopimus, kad Lietuvos socialdemokratai su darbininkais turi labai daug įtekmės politikoje ir kad gerai darė mušdami bolševikus, vadinas, gindami šalį: per tai įsigalėjo "juodukų" valdžia, darbininkai dabar yra persekiojami, o socialdemokratai negali nė savo laikraštėlio išleisti. Ką jisai į tai atsakė? Ugi, girdi, negalima tų dviejų dalykų maišyti ir lyginti. Ir duoda pavyzdį: atsirado Amerikoj komunistai; valdžios reakcija pakilo. "Ar 'Laisvė' ir čia pavartos savo 'liogiką' ir pasakys, kad komunizmas Amerikoje yra reakcijos priežastis?" Klausia jisai ("Nauj." 13 vas.). Klausimas geras, bet žioplai pastatytas. Lietuvoje socialdemokratai buvo valdžios nariais, kuomet pakilo jos reakcija prieš bolševikus. Jie ir jų menami "darbininkai" padėjo tai reakcijai. Ji po kelių mėnesių (pernai rudenį) atsikreipė prieš tuos savo talkininkus ir dabar juos slopina. Amerikoje tie, kuriuos slopina, nebuvo reakcijos talkininkais nė pernai, nė užpernai. Kaip gi galima čia tuodu pavyzdžiu sulyginti? Tik reakcija tenai ir čia yra vienokia. Gali būt, kad čionai reakcija paims į nagą ir tų "mokslinių" partiją; tada tai bus lygus su Lietuvos socialdemokratais. Bet šitie pastariejie dabar jau darosi "revoliucionieriais". O jų draugai Amerikoje, ar darysis tokias? Tai klausimas!

Bet apie tą "logiką". Ji yra ne "Laisvės", o tik tų paačių mokslinių social-burzujų. "Keleivis" ir "Naujienos" mirga tais kvailais žodžiais, kad žmonės, girdi, keikia komunistus užtai, kad valdžia daro kratas ir areštus, kad reakcija siaučia; mat, nebūtų atsiradę komunistai nebūtų nė reakcijos, viskas plauktų kaip pienu. Be to, kas nuolatos prikiša "kairesparniams", bolševikams, kad jie gelbsti reakcijai, ar ne "Naujienos"?

"Kovodami prieš šituos elementus (menševikus ir demokratus), lygiai kaip prieš monarchistus, bolševikai padėjo monarchistams laikinai įsigalėti; tuo budu jie **patarnavo reakcijai,**" — tai ve, tikra "Naujienų" "logika" (išreiškta vas. 12 d.; panašiai nuolatos josios ausma savo burną).

2. Kitas didis protavimo spardymasis yra toks. Tame pačiame straipsny ("Ukininkai sumušė Kolčaką") 12 d. vasario rašo pasigirdamas šiaip:

"Taigi faktai liudija, kad "Naujienos" teisingai apvertino atsitikimus Sibire, sakydamos, kad ne bolševikų jiegos padarė galą Kolčako viespatavimui, o Sibiro žmonių pasipriešinimas jo atžagareiviškai politikai."—Tonau aiškina tą, ką augščiau jau citavome, kad bolševikai "patarnavę reakcijai", reiškia, Kolčakui!

Visados skelbė ir skelbia, kad Rusijos bolševikų yra visai mažai ir jie silpni kovoti prieš reakciją, bet tuo patim kartu sako, kad gana stiprųs pagelbėti reakcijai! Vienok kitą dieną, kai reikia kito "fakto" jų sumušimui, tai randa juos labai galingais, taip galingais, kad per kelis metus išlaiko ir "diktaturą ant proletariato", ir apgina Sovietų respubliką nuo viso svieto užpuolikų. Aiškindamas kapitalistų laikraščių korespondento Don Levine'o nuomones (prielankes bolševikams), tasai mokslinis pagyras sako: "Kaip tiktai jie ginkluota spėka paėmė valdžią į savo rankas, tai jie tuojaus prašalino iš sovietų visus savo partijos priešus". Mat, koki jie buvo galingi! Bet prieš Kolčaką — tai, ak tu varge, kaip silpni! Vienok toliau randame išverstą Don Levin'o straipsnį, kame vienas punktas šiaip skamba:

"Komunistai — valdžios atrama.

"Visa, ką sako, pavyzdžiui, Leninas, Trockis, Čičerinas arba Zinovjevas, išreiškia nuomones viešpataujančias tarpe komunistų. Jie yra tikri šalies valdorai. Raudonoji armija niekuomet nebūtų galėjusi pasidaryti tokia galinga, jeigu komunistai nesudarytų jos nugarkaulio. Buvo ne mažiau kaip 50,000 komunistų fronte, kuomet aš lankiaus sovietinėje Rusijoje. Ir reikia pripažinti, kad jie buvo energingiausi, drąsiausi ir apsukriausi žmonės Rusijoje."

Čia protaujantis "Naujienų" skaitytojas supras, kad kaltinimas komunistų (bolševikų) už reakciją ir tt. yra neprotingas, nelogiškas. Jis pasakys: kad bolševikai patys ema ginti savo šalį ir savo valdzią, nesigaili savo kraujo, tai jie ir turi teisę valdyti visą šalį, o ne įsileisti į savo valdžią, į savo tarpą kokių social-buržujų arba menševikų ir "eserų", kaip tai nori tasai "save eikvojantis" redaktorius. Kas per prievartą grudžia darbininkus į kariumenę, o pats užpakalyj jų stovi? Karaliai ir kapitalistai. Už tai jie neturetų turėti valdzios savo rankose. Ir "Laisvė" teisingai sakė: "Pamatinis klausimas yra toks: jeigu Lietuvos darbo žmonės patys pirmutiniai soko ginti savo šalį, tai, rodosi, turėjo pakilti jų intaka politikoje, saites valdžioje, nes tas, kas kraują lieja, turi naudoties ir laimėjimo vaisiais. O betgi... nuo pereito rudens reakcija Lietuvoje su kiekviena diena vis labiaus stiprėja."

Protaujantis "Naujienų" redaktorius į tai atsako:

"Neprotaujančiam žmogui (is kokių daugiausiai susideda "Laisvės" skaitytojai) šitas... tarškėjimas gal ir gali išrodyti kuo-nors panašių į argumentus, bet kritikos jisai neišlaiko jokios" (net nė neprotaujančios, — pridėkime mes, jam pritardami). Girdi: "Mes juk diskusuojame klausimą apie tai, ar reikia ginti šalį **nuo svetimų užpuolikų,** norinčių pavergti ją; o... organas ("Laisvė") čia pakiša kontrrevoliucionierius."

Niekas nesako, kad darbininkams nereikia ginti savo šalies. Reikia, ir tai reikia pirmiausia ginti ją nuo kontr-revoliucionierių. Jeigu jie mato, kad savi užpuolikai įsigalės per tai, jeigu jie eis ginti šalį nuo svetimų užpuolikų, tai jie liuosu noru neis, jie savo kraują čia pat pralies kovoje su savo naminiais nuolatiniais užpuolikais, o nugalėję juos, įsteigę savo valdžią, jie kaip liutai eis tada ir prieš svetimus užpuolikus. Taip elgėsi Rusijos proletariatas: neklausė nė Gučkovo, nė Kerenskio, nėjo prieš vokietį, kol rusas dvarininkas savo valdžią stiprino. **Jis varė juos į parubežį, kad patsai namieje turėtų ramaus laiko savo reakcijai sustiprinti.** Rusas darbininkas tai aiškiai matė, — ačiu bolševikų—komunistų mokslui,— ir pirmiausia naikino tą naminę reakciją. Kada ją sudaužė ir į užmiršties bedugnę suvertė, tada narsiai stojo prieš svetimus užpuolikus, atsivilkusius iš viso pasaulio tamsybės kampų. Dabar kone padarė galą ir tiems užpuolikams. Tegul ir ukininkai nekomunistai nuvertė Kolčaką. Nesuomonė būtų, jeigu ginčytumėmės apie tai. Gana, kad geriausi ir nar-

iausi darbininkų klesos išliuosavimo karžygiai turi valdžią savo rankose. Reiškia: ūkininkai ne prieš juos ėjo, bet prieš jų aršiausią, pirmutinę užpuolikų eilę, prieš naminius užpuolikus—pavergėjus, Kolčakus. Ot, me protaujančiųjų darbininkų protas. Džiaugsmas ma kiekvieną teisingą darbininką ar darbininko prietelių, jog pasaulyje yra tiek daug išminties darbininkų klesoje! Ta išmintis, vienok, yra visai paprasta, gamtiška ne kaž kokių mokslavyrių išrasta. Ji talpinasi šituose žodžiuose: kad lieji savo kraują, tai žiurėk už ką, idant jis veltui nenueitų ir nebūtų tau ir tavo vaikams nelaime. Kol šito punkto žmogus nemato (kaip jo nemato mūs socialburžujai, jie nenor matyti), tai jo negali kaltinti už kvailybę. Bet kuomet istoriški patyrimai metasi pa- ys mums į akis, tai — džiaugsmas, kad darbininkai neužsimerkia ir neina ginti buržųjų ir social-buržųjų tėvynės.

Bet ar Lietuvos darbininkai ("Naujienos" sako: "žmonės") sukilo ir ėmė vyti bolševikus lauk? Tai tik "Naujienos" tai prasimano. taip rašė joms pereitą pavasarį, kol da tie socialdemokratai turėjo sau vietą toj reakcinėj valdžioj. Dabar, kada jau jie iš jos išspirti, pradeda ir jie tiesą sakyti. **O tūkstančiai laiškų,** ateinančių iš Lietuvos, **liudija, kad žmonės neturėjo piktumo ant bolševikų ir nepradėjo jų mušti.** Žinomi ir g kartų patvirtinti faktai yra toki: vokiečiai buržujai (bermontininkai), kolčakiniai, lenkai ir musiškiai buržujai susivieniję padarė tą reakciją ir Lietuvos žmones privertė eiti prieš bolševikus. Meluoja "Naujienos", kuomet (13 d. vas.) rašo, kad: "Šituo (žmonių sukilimu) pasinaudojo klerikalai ir paėmė į savo rankas vadovavimą kovoje su įsiveržėliais." Įsiveržėliais? Jau net Vileišis ir Žadeikis, paprasti liberalai-buržujai, šitaip nesako. Žadeikis "Keleivio" redaktoriui sakė, kad bolševikai ėjo į Lietuvą su knygomis, su literatura — tokia buvus jų "avangarda"! O čia "socialistai" gėdos neturi vadinant juos "įsiveržėliais." Toliaus, ar tik klerikalai paėmė tą kriminalį vadovavimą prieš bolševizmą-socializmą? Tos pačios "Nauj." juk gėrėjosi, kad tuomet "darbininkai" turėjo daug galės, nes kitaip, girdi, burž. ir klerikalų valdžia neduotų socialistams ministerių vietų; tada, sakė, buvo trys socialistai ministeriais.

Taip, protaujantis skaitytojas gali skaityt be pavojaus ir tą Chicagos socialburžujų lapelį: nesusuks jam proto. Bet jieškoti tame lapelyj tiesos, sijoti tas redaktoriaus savipriešybes, jieškoti tiesos tarpe jo protaujančių suktybių ir iškraipymų yra perdaug nejaukus užsiėmimas. Mes tik tiek kritikuojam tos smalos virimą, kiek pamatom naujesnių proto suktybių. Šiaip jame jieškoti tiesos, tai taip, kaip atsidurti infernijoj — požeminėj karalystėj, kur, anot žmonių pasakos, nėra išminties, logikos.

B.

LIETUVOS ŽMONIU BALSAI

Laiškų Siuntėjams.

Mes prašome visų draugų, kurie siunčiate Redakcijai iš Lietuvos laiškus, siųsti tik plačiau paliečiančius Lietuvos valdžios politiką, josios juodus darbus su žmonėmis. Taipgi nesiųskitę kopijų laiškų, nes tokių irgi nedėsime dienraštin. Jeigu norite Redakcijai pasitarnauti perrašydami neaiškiai parašytą originalą, tai vistiek prašome kartu prisiųsti ir originalą, o mes po pasinaudojimui iš jo sugrąžinsime jums.

Iki šiol kokie tik laiškai "Laisvėje" tilpo, visi buvo tikra teisybė, imti iš originalių Lietuvos žmonių laiškų. Kurie gaivalai zurza, kad tie laiškai yra "fabrikuojami", tai matyt, kad pas juos pačius tokios tendencijos yra. *"Laisvės" Red.*

Apmušto lietuvio laiškas.

X nuo Sedos miestelio, Kauno rėdybos, rašo savo giminaičiui, J. M., Montello, Mass.:

...Sumislinau pabriežti keletą žodelių į Ameriką pas savo švogerėlį. Aprašysiu mūsų vargus ir atsitikimus ,o labiausiai apie mūsų valsčiaus valdžią.

Pereitą žiemą, kuomet vokiečių valdžia krito, tai mūsų miestelėnai kuogreičiausia sudarė komitetą ir paėmė į savo rankas nuo vokiečių visą valdžią. Ką tik vokiečiai išplėšė iš žmonių, tai viskas perėjo į mūsų rankas. Po tam kožnas sodžius priskyrė savo komitetus ir tokiu būdu mažesnis luomas pradėjo viską valdyti. Kas buvo likę nuo vokiečių (grudai) buvo dalinama vargšams, kurie reikalavo pašelpos (mat, visi reikalaujantieji pašelpos buvo surašyti.) Tokiu būdu visa valsčiaus tvarka buvo kuogeriausia ir teisingiausia. Bet tas baisiai netiko mūsų buržujams, gaspadoriams. Jie pamatė, kad mažieji visada galėtų taip gerai tvarkyti ir valdyti. Buržujai kaip įmanydami dūko ir šėlo. Keli įžymesnieji bėgo ir važinėjo, kad tik kaip nuvertus tą valdžią. Ant galo susirado tokį išgamą bajorpalaikį Plikavičių. Tasai save pasivadino komendantu. Apsiginklavo ir su pagelba vokiečių nuvertė tą mūsų valdžią ir uždėjo savo neteisotą, be balsavimo valdžią. Pasistatė valdininkais patys ar šiausieji vargšų priešai. Ir prasidėjo areštai, suiminėjimai pirmosios valdžios. Vieni jos sąnariai išbėgiojo, išsikavojo. Retas kuris išliko gyvas nepasikavojęs. Kas tik pasirodė del vargšų geresnis, tai liko nušautas. Iš apielinkės šunys ėjo į valsčiaus daržą nekaltų žmonių kraujo laižyti.

Mano mielas švogerėli, ir aš buvau vestas ant nušovimo... Bet aš niekur nebėgau, tad kažin kodel likau nesušaudytas, tik išpėrė per ausis ir pasakė:

"Mums tik tavo vaikų ir pačios gaila; eik namon..."

Mat aš irgi prigulėjau prie valsčiaus komiteto, o nepriguléjau prie buržujų partijos. Mūsų pirmoji valdžia buvo iškėlusi raudoną vėliavą ,o ši antroji valdžia mūsų tą vėliavą nuvertė ir sudraskė, o savo tautišką pastatė. Potam kur tik ką pamatė su raudonu kaklaraiščiu, tuojau šaudydavo. Arba kas tik pasakė, kad tas ir tas priguli prie raudonarmiečių tuojaus tą šaudė be jokio išsiteisinimo. Mat krikščionys demokratai visi bijosi kas raudona.

Tai tiek šiuom kartu apsakiau apie savo vargus ir bėdas. Storas knygas prirašyčiau ir tai dar nebūtų galo. Jei nori, gali šitą mano korespondenciją perrašęs paduoti kokiam laikraščiui, kurį patsai skaitai. Parašyk man, į kokį laikraštį galėčiau kartais kokią korespondenciją atsiųsti iš savo krašto ir prisiųsk to laikraščio antrašą. "Darbininko" antrašą aš žinau bet į jį aš nerašyčiau, nes jis perdaug "krikščioniskas..."

Įdedu laiške mūsų dabartinių pinigų, užsteliuok man kokį nors Am. liet. laikraštį ant metų...

Šaudo žmones.

K., Mažeikių miestelio, Kauno gubernijos rašo savo vyrui J. K. Racine, Wis. Dedame tik trumpas ištraukas:

...Norite žinoti apie mūsų valdžią. Jinai yra sunku mums išaiškinti del jūsų. Išėjus vokiečiams visi bagotieji spietėsi patekti valdžion .Iš pradžios jie pasistatė Bukantą Ekietovo žentą komendantu. Jis šaudė žmones po visą apielinkę, o labiausiai Sedoje. Vienus atvarydavo prie galo krautuvių ir nušaudavo. Kitiems liepdavo patiem išsikasti duobę ir tuomet sušaudydavo. Niekas tų nušautųjų kaltybės nežinojo. Visi sakė kad jie buvo geri žmonės. Tačiaus šį rudenį jau tą komendantą prašalino. Jo vieton atsiųstas kaž-koks Šlepežis. Iš pamatymo atrodo doras žmogus, bet kokios jis partijos ,aš nežinau.

Jūs gerai žinote, kad čia buvo Bermonto armija — vokiečiai. Dabar advento laike jau išvažiavo paskutinieji....

Lietuvos kareivio žodžiai.

Kar. M. rašo savo broliui į Detroitą. Dedame tik trumpas ištraukas:

...Mes kariaujam ir gerai žinom už ką kariaujam, — už tuos velnius ilgaskvernius liejam savo kraują. Bet ateis laikas, atgys darbininkai. Jie nepaleis iš rankų ginklų ,ir dar bus tokia pjautinė, kad gali visko būti. Pas mus žmonės labai klauso tų judošių. Kaip jie pasako, taip žmoneliai ir daro. Ale ateis toksai laikas, kuomet žmonės visus ilgaskvernius ir storpilvius sustatys priekin ir paduos šautuvus ir jiems lieps muštis. Tik tuomet bus žmonėms laisvė.

Nešelpia bėdnųjų.

Kauno rėdybos, Telšių apskričio rašo savo draugui J. D. Vaitkui, Montello, Mass.:

Mielas drauge:

Kaip klausėte apie dovanas, kurias, sakote, dėjote del bėdnųjų, bet niekas negavo. Viską suėmė ponai ir kunigai. Jie neduoda bėdniesiems jokios pašelpos.

Telšių klebonas pasakė: "Nėra pašelpos, katrie šluotą valdo, tik tiems, katrie plunksną valdo. — Jūs eikite tarp žmonių ir maitinkitės."

Mes dabar bado nematome, turime putros ir duonos, nes labai nenukentėjom nuo karės; gyvename ant vietos, niekas nesudegė. Tik bežemiai baisų vargą kentė ir tebekenčia. Jie ėjo per žmones maldaudami duonos kąsnelio. Daug parvežė pabėgėlių iš Rusijos. Žmonės labai suvargę, nudriskę. Ėjo per žmones maldaudami visako, kas turėjo kokį nuplyšusį škarmalą, tas ir davė.

Turtingesnieji ūkininkai paėmė vaikus bandai ganyti, kurių tėvai badų išmirė.

Vokiečiams viešpataujant buvo įsakytą susimalt šimtą svarų grudų ant 9 ypatų per mėnesį, bet žmonės nepaisė jų įsakymo, valgė— nekentė bado, o bėdniemsiems amžinas badas.

Buvo ponai ir kunigai uždėję krautuvę iš Amerikos prisiųstų daiktų delei bėdnųjų. Pardavinėjo miltų svarą po 15 k., silkę po—120 k., lašinius po 7 rublius svarui. Nekožnam ir už pinigus davė. Viena moteris su dviem vaikais norėjo nusipirkti vieną svarą miltų. Pardavėjas atsakė, kad prastiems žmonėms nevalia parduoti tokių miltų...

Buvo užėjusios baisios ligos. Daug kareivių išmirė ir dar vis miršta. Kasdien laidoja po 6—7.

Visa valdžia yra iš dvarponių. Ima didžiausias algas.Taipgi viską griebia iš mužikų. Stovim po "vajaunu sūdu" (teismu) ir jeigu kareivis ar šiaip žmogus prasižengia prieš dvarponių "valdžią", tuoj sušaudo.

Telšiuose ir Sedoje baisiai daug nekaltų žmonių iššaudė.

Kaip vokiečiai išėjo, tai mūsų valdžia užėm.Buvo užėjų ant Lietuvos bolševikai. Jie nieko blogo nedarė mužikams, tik dvarponius varė į miestą nešti vandenį.

Užtai dvarponiai užpyko ant bolševikų ir papirko svetimtaučius vokiečius. Taipgi ir durneliai ūkininkai prisidėjo prie išvarymo bolševikų iš Lietuvos.

Varydami bolševikus iš Lietuvos vokiečiai plėšė kas papuolė iš žmonių. Su jais ėjo ir dvarponiai. Bolševikus išvarę, grįždami vėl plėšė.

Eina gandai, kad paliksim po ponais. Dievai žino, kaip bus.

Dabar esam labai pavergti...

Gailisi bolševikų.

Rašo Barbora S. iš Skrėtiškio kaimo. Akmenės pačto, Kauno gub., savo dukterei A. Statkiukei, Hudson, Mass.

Širdingai ačiu už laišką. Dabar nors trumpai aprašysiu savo padėjimą ir gyvenimą karės laiku. Šventam rašte pasakyta: "nuo pavietrės, bado, ugnies ir karės išgelbėk mus, viešpatie". Kur karės viesula siautė, ten baisus reginys. Visur verksmai ir vaitojimai yra. Mūsų valdžios darbai yra labai keisti. Kuomet buvo bolševikų valdžia, tai bežemiams ir mažažemiams buvo užtarytoja. Dabar valdžią pasiėmė Smetona į savo rankas, tai visiškai nusilpnino dar bininkų gyvenimą. Ši valdžia visai darbininkais nesirūpina. Liet. darbininkai visai užmiršti. Gyvenimas pasidarė nepakenčiamas. Iš visų pusių apstoję gaujos plėšikų...

Ploti rankomis kitam daug lengviau, negu pačiam užsitarnauti plojimų.

* * *

Vyrai mėgsta girtis duodą pačioms "visą užlaikymą", tačiaus daugelis vyrų net patys badu pastiptų, jeigu jų pačios nelaikytų įnamių.

Ne melagiai ir ne šmeižikai, bet teisybė

BALTIMORE, MD. — Poneliui K. Liutkui labai nepatiko, kad L.D.L.D. 25 kp. komisija per "Laisvę" (num. 11, šių metų) parodė visuomenei tikrąjį jo veidą ir "darbavimąsi" L.D. L. Draugijoje.

Liutkus per "Keleivį" (num. 7, šių metų) "išaiškina" savo "nekaltumą" kaslink L.D.L.D. 25 kp. $17.50 ir šukauja, kad L.D.L.D. 25 kp. komisija melagiai ir šmeižikai ir kad jojo "nekaltą" vardą "juodina" ir "šmeižia". P-nas Liutkus vadina komisiją besąžiniais, bet aš norėčiau žinoti, kurgi p. Liutkaus sąžinė, jeigu drįsti kitus vadinti melagiais ir šmeižikais? Argi p. Liutkus savo straipsnyje teisingai nupiešiai savo "nekaltumą?" Argi jau p. Liutkus pamiršo, kaip savo laiške pas mane, raštum 25d. lapkričio, 1919 m., reikalavai, kad prisiųsčiau iš naujo L.D.L.D. 25 kp. dalį mokesčių $17.50. Argi minėtame laiške nerašiai: "Greitai pasirūpinkite prisiųsti man kitą čekį, tuomet tik galėsiu pakvituoti jūsų kuopos mokestis?"

Ir kuomet aš atsisakiau prisiųsti kitą čekį ir pranešiau, jog pačtoje sužinojau, kad pinigai yra atimti per K. Liutkų ,tai argi p. Liutkus savo laiške, rašytam 16 d. gruodžio, praeitų metų nerašiai man, kad "pasirašiau po 'M. O.' ne vien K. Liutkus bet, Chas. K. Liutkus. Jums gi pačtoje sakote pranešė, kad pinigus atėmęs tik K. Liutkus, čia jau matyti kas tokio." Vadinasi, argi p. Liutkus neprisipažinai, kad pats, o ne kas kitas pasirašiai ant "M. O.",atimdamas pinigus?Bet kuomet buvo pačtoj reikalauta,kad pristatytų tą "M. O." ir parodytų kieno ten ištikrųjų yra parašas ir kada buvo persitikrinta, kad ten ir buvo pasirašyta p. Liutkaus: "Chas K. Liutkus", tai jau dabar p. Liutkus per "Keleivį" teisina save, kad pametęs "M. O." tada, kad jau buvo "indorsinęs". Aš gi norėčiau žinoti, kur p. Liutkaus yra teisybė—laiškuos, ar laikraštyje ir kas tame dalyke yra melagiai ir šmeižikai: p. Liutkus ar L.D.L.D. 25 kp. komisija?

Toliaus, argi p. Liutkus savo laiške, rašytam 16 d. gruodžio, 1919 m., nekvietei manęs sau į talką padėti ardyt L.D.L.D.?

Juk 25 kp. komisija savo pranešime padarė ištrauką iš minėto laiško žodis į žodį, nieko neuermainydama, nei pridėdama ir ten tarp kitko p. Liutkus aiškiai pasakiai, kad: "jei kuopą valdo komunistai ,tai kito kelio nėra, kaip reikia deorganizuot kuopą." Ir dar p. Liutkus drįsta sakyti, kad būk tai ir jums rūpi L.D.L.D. gerovė.

Prie to dar p. Liutkus savo straipsnyje vadina mūsų L.D. L.D. 25 kp. "buvusia" kuopa. Tas nekuriems gal atrodo, kad mūsų kuopa būtų iširusi arba jos visai jau nebūtų. Bet aš turiu pasakyti štai ką: mūsų L.D.L.D. 25 kp. dabar daug geriau stovi ir veikia, kaip kad iki šiol, nario irgi dar nėra nie kada tiek daug turėjusi, kaip kad turi dabar. Bet matomai p. Liutkui tas nemalonu, kad mūsų kp. draugai pažįsta, kas yra darbo žmonių draugai, o kas mulkintojai ir todel vadina "buvusia" mūsų kuopą, kad p. Liutkus neturi vilties pasigauti ją ant savo meškerės.

Pabaigoje savo straipsnio p. Liutkus niekina "Laisvę" ir d. Paukštį, sad: kaip jis galėjo talpinti į laikraštį tokį pranešimą prie p. Liutkų?!

Žinoma dalykas, poneli, kad jeigu "Lasvė" būtų biznierių laikraštis, tai gal jai ir nerūpėtų darbininkų reikalai; gal ji būtų ir pasakius, kad toks p. Liutkaus erimąsis, tai biznis ir nėra reikalo apie tai visuomenei žinoti, bet kad "Laisvė" yra darbo žmonių laikraštis, tai ji ir gina darbininkų reikalus, ir todel p. Liutkui, kaipo biznieriui tas laikraštis nepatinka.

Tikiuosi, kad L.D.L.D. nariams ir visuomenei dabar bus aišku p. Liutkaus "darbavimąsis" del L.D.L.D. "labo" ir kad tie draugai, kurie dar iki šiol tikėjo, kad p. Liutkus darbuojasi del L. D. L. D. ir darbo žmonių labo, dabar jau supras ir daugiau neatkreips į tą žmogų jokios atydos, bet rūpinsis patys savo reikalais.

Darbuokimės, draugai, kiek galim, o teisybė paims viršų ir ateitis bus mūsų.

S. J. Miliauskas.

KORESPONDENCIJOS

PROGRESISTĖS DIRBA.

RACINE, WIS. — Kaip kam gal rodosi, kad mūsų progresistės nieko neveikia. Tačiaus jos veikia ir labai veikia. Tik vienas dalykas tarpe progresisčių yra negeistinas ,tai asmeniškumai. Kitos draugės net ir į susirinkimus nesilanko vien tik del to, kad bijosi visokių apkalbėjimų. Aš sakyčiau, nekreipti domos į asmeniškumus, bet veikti, o jie patys pranyks.

20 d. vasario vietinė progresisčių kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą. Jame tapo nutarta surengti prakalbas, kaip tik bus galima gauti kalbėtojas, o pabaigoj būsimos vasaros nuspręsta suruošti rankų darbo parodą ir t.t. Svarstyta tilpusis "M. B." atsišaukimas kaslink politiniu kalinių gelbėjimo. Iš kuopos iždo nuskirta $10. Taipgi pavieniai asmenys aukuojo: A. Varkalas — $2. Po $1: K. Vištartienė, J. Griciunas, E. Langdon, P. Kareckas ir Kareckienė, J. Zakas—50c. Viso suaukuota $18.50. Šie pinigai pasiųsti "Laisvės" redakcijai. Aukuotojams tariu širdingą ačiu.

K. Vištartienė.

REIKIA PRADĖT VEIKT.

ROCKFORD, ILL. — Reakcijos letena, kuri slėgia daugiausiai kairiuosius draugus, vistik turi gerą sau pasisekimą. Šimtais suareštuotų žmonių, ir kuriuos "pripažino",kad jie yra K. P. sąnariais, tuos laiko kalėjime arba paliuosuojami tik po paranka. Veikiausia, turbūt nei vienam mieste taip skaudžiai pirmeiviai lietuviai nenukentėjo, kaip čia,Rockforde. Mūsų Sąjungos 75 kp. areštuota apie 50 sąnarių ir gręsia deportavimas. Tat dabar, ačiu reakcijos geležinei rankai, šios kuopos veikimas visai suparalyžiuotas ir negalima tikėtis, kad greit įeitų į normales vėžes. Bet delei to negalima nusiminti ir reikia, kad atnaujintų veikimą nors šios organizacijos: L.D.L.D., L.M. P.S. ir L.S.J.L. kuopos. Juk šitoms kuopoms iki šiol dar nėra jokio pavojaus iš reakcijos pusės ir jos dar nėra persekiojamos, nes jos nėra politiškos organizacijos, o apšvietos ir kulturos. Tad šitos kuopos, kaip gyvos prie darbo ir veikimo, nes progresyviai viętos lietuviai išsiilgo pasilinksminimo ir šiaip rimtesnių vakarų!

***

Mūs lietuvaitės, kurios myli kiek daugiau draugiškumą, 28 d. vasario švarioj svetainėj surengė šaunią draugišką vakarienę, užkviesdamos beveik išimtinai tiktai tuos vaikinus, kurie buvo suareštuoti ir kuriems bausmė skiriama deportavimas. Susirinko nemažas būrelis merginų ir vaikinių.

Ačiu mūs draugių lietuvaičių šitam pulkeliui, kurios surengė draugišką vakarienę ir davė mums vaikinams progą sykiu būti skaistveidžių vakarėlyj.Gal bus jau paskutinis kartas. Juk stovime ant deportavimo kelio.

Šturmas.

KONCERTAS IR PRAKALBOS.

CHICAGO, ILL. — 22 d. vasario L.S.J.L. 3 kuopa surengė puikų balių ir programą. Programą išpildė choras, stygų orkestra, solistai — drg. P. Stogis, p-lė Šidiškiutė ir A. Maslova (rusė), A. Gasparnė, garsi smuikininkė. Taipgi drg. P. Kukutis, pasakė prakalbą. Nurodinėjo, už ką yra persekiojami ir kemšami į kalėjimus Amerikos darbininkai, taip-pat prisiminė apie kalinius ir jųjų padėtį. Paprašius aukų Chicagos Lietuvių Kalinių Gelbėjimo Fondui, suaukuota $96.50. Aukautojams tariame širdingą ačiu. Kaip kalbėtojas, taip ir visi programe dalyvautojai savo užduotis atliko kuopuikiausiai. Taipgi šio vakaro visas pelnas yra paskirstas C.L.K.G. Fondui.

Kaimietės Duktė.

Bridgeporto apielinkėje.

Vasario 26 d. pramoniečiai surengė prakalbas. Kalbėjo Geležėlė apie Pas. Pramonės Unijos nuveiktus darbus ir skaitė programą tos unijos. Iš to programo didžiavosi, kad jos nenugalėjo joki reakcionieriai.Sykiu šmeižė politines partijas, tik ne taip bjauriai, kaip kad jis jas kitą syk šmeiždavo.

Bet darbininkai matomai atšalę nuo pramoniečių unijos ir šiose prakalbose vos susirinko apie 50 galvų ir tų pačių neįtikino unijizme.

Proletaras.

Tuojaus gaukite

šią knygą:

PATARIMAI VYRAMS APIE

LYTIES DALYKUS

D-ro W. J. ROBINSONO.

Toj knygoj rasi teisingiausias žinias apie lyties ligas, saužagystę, prostituciją, ženybinį gyvenimą ir daug kitų įdomių dalykų.

256 pusl. rašto, su paveikslais, gražiai apdaryta. Kaina $2.00.

Pinigus siųsk money orderiu arba popieriniais šiuo adresu:

J. BARKUS, Dept. General P. O. Box 129

NEW YORK, N. Y.

TIK CHICAGIEČIAMS

PENKIŲ AKTŲ TRAGEDIJA

"Skriaudikas"

Vienas iš įdomiausių teatralių veikalų chicagiečiams.

STATO SCENOJE LMPS. 29 KUOPA. Įvyks

SUBATOJE, 13 d. KOVO (MARCH), 1920 m.

MELDAŽIO SVETAINĖJE

2242 W. 23rd Place Chicago, Ill.

Durys atsidarys 6:30. Lošimas prasidės lygiai 8 val. vakare.

Griežš Latvių Orkestra

Šį veikalą būtinai turi pamatyti kiekvienas darbininkas ir darbininkė. Tai yra vienas geriausių lietuviškų veikalų. Jame aiškiai atvaizdinama, kaip seniau ponai elgdavosi su baudžiauninkais, ypač su jaunomis mergaitėmis, kaip jos tapdavo išplėštos iš tėvų ir begėdiškai kankinamos.

Šis vakaras yra rengiamas politiškiems kaliniams. Visas pelnas aukojamas tų nekaltų žmonių pagelbai. Todel visi, ypač darbininkai privalote į šią pramogą atsilankyti ir paremti taip naudingą ir prakilnų darbą.

Po teatrui Šokiai. Tikietai 50c., 75c. ir $1.00.

Kviečia visus KOMITETAS.

VIETINĖS ŽINIOS

ŠITAIP VISUOMET TURI BŪTI

Visi už vieną, ir vienas už visus.

Išmintingi išsireiškimai bei darbai niekados nebūna praleisti pro šalį be atydos.

Vieną saulėtą dienelę stovime trys draugai ir žiūrime, kaip mažyčiai vaikeliai išėję iš mokyklos,vedami gražios merginos, — jų mokytojos, — maršuoja yt kareivių glitai ant So. Fourth gatvės, Brooklyne.

—Ko jūs čia taip žingeidaujate? — užklausė mus moteriškas plonas balselis.

Atsigrįžtu ir matau, — nagi mūsų pažįstama ir visiems brooklyniečiams gerai žinoma d. Retikevičiutė. Jos garbingą vardą puikiai žino brooklyniečiai, kadangi tai yra duktė moderniško Orfejaus, muziko, kurio visa šeimyna yra muzikantais. Jeigu kam tik reikia geros orkestros, tai tuojaus ješko dr-go Retikevičiaus.

—Nagi žiopsome, ir gana,— mandagiai atsakiau malonios išžiūros mergaitei. — O kur jus čionai popietyje vaikščiojate, ar nedirbate?

—Ne, nedirbu; streikuojame, —paaiškino d. Retikevičiutė.

—Ar seniai?

—Jau keletą dienų.

—Ką, pinigų daugiaus norite? Kokioje dirbtuvėje yra tasai jūsų streikas ir už ką? — žingeidauju.

—Siuvėjai. Išėjome į streiką visos dirbtuvės darbininkės todel, kad darbdaviai užsipuole ant vienos mūs draugės, kuri būdama nesveika, nepajiegia tiek daug darbo padirbti, kiek kitos darbininkės, ,tad "bosai" norėjo numažinti jai algą. Kuomet mes sužinojome, visos išėjome į streiką, reikalaujant, kad mūsų draugė gautų pilną atlyginimą už josios darbą.

—O kaip ilgai, manote, tęsis jūsų streikas?

—Bosai jau siulo kompromisą, bet mes norime, kad mūsų reikalavimai būtų pilnai išpildytais. Abejonės nėra, kadangi mes visi stojame už vieną, o viena už visus.

—Taip, — tariau savo mintyje, kuomet dr-gė Retikevičiutė nuėjo linkui savo namų. — Taip visuomet turi būti — *visi už vieną ir vienas už visus.* Tai yra kelias, kuriuomi darbininkai iškovos sau laimingesnį gyvenimą. *Hocus.*

SUAREŠTUOTAS ŽMOGŽUDYS.

Vienas vyras tapo suareštuotas kaipo žmogžudys. Jis kaltinamas už dalyvavimą gengėje maskuotų žmogžudžių, kurie užmušė tulą Walter Bigar, 40 Second gatvės, Brooklyne.

AIDIEČIŲ PRAMOGA.

Kad ne tie aidiečiai, tai dievai žino kas čia būtų, — iš nuobodumo prisieitų apleisti Brooklynas. Bet ačiū "Aido" chorui, brooklyniečiai dažnai gauna progos pasilinksminti, paklausyti choro dainų, pasišokti.

Pereitą nedėldienio vakarą aidiečiai irgi surengė pasilinksminimo vakarėlį.

Programas buvo neilgas, bet užtai jaunimas turėjo daug laiko pasišokti. žmonės atsilankė didžiumoje vien tik iš Williamsburgo srities. Centralbrooklyniečiai, matyt, apsileidę ir tingi lankytis į panašias pramogas, nes jų čia visai mažai matėsi.

—Centralbrooklyniečiai bijosi šalčio, — teisindamas pasakojo Birbynė, "L." korespondentas.

Tačiaus jam "duota vėjo" ir pasakyta, kad jis juos "paakėtų" ir padarytų budresniais. *Mazgas.*

PATS SAU PARSIDAVĖ AUDEKLŲ.

William J. Love, pardavinėtojas įvairių valdžios daiktų, New Yorko distrikte, tapo suareštuotas ir padėtas po $2,500 kaucijos. Jis kaltinamas pardavime patsai sau brangių audeklų. Sakoma, jis pardavė nuo valdžios laivų tokių dalykų, kurie lėšuoja po $50 vienas. Gi pona Love "nupirko" uē $3.

SANTA CLAUS PAKLIUVO.

Pereitoj subatoj tapo suareštuotas tulas Santa Claus (amerikonų "Kalėdų diedukas"). Jį suareštavo ne už davimą, kaip kad per Kalėdas Santa Claus "duoda" dovanas vaikams,bet už ėmimą... Jo pirmas vardas, anot jo, esąs Liudvikas. Policmanas, pamatęs minėtą Liudviką ant 28 Pier (prieplaukėlės) North River, New Yorke, manė, kad tikrai čia kokis tai geradarys nešiojąs vaikams dovanas. Pažiūrėjęs jo maišelin, rado vieną vištą įspraustą, cigarų ir cigaretų. Išsiaiškino, kad šis Santa Claus jau norėjo dumti kur jį akys veda, o kojos neša. Tuomet policmanas, juoko nepripažinęs, nuvedė nabagėlį į šaltąją.

TVERIAMA NAUJA ORGANIZACIJA.

Pereitą nedėldienį People's House Auditorium, 7 E. 15 gatvės, New Yorke, pradėta formuoti nauja organizacija gelbėjimui deportuojamų politinių prasikaltėlių. Joje įeitų kalinių giminės, draugai ir jiems prijaučiantieji. Tame susirinkime buvo prakalbos. Kalbėtojai smerkė valdžios elgimąsi su politiniais kaliniais.

—Mes norime, — kalbėjo advokatas Recht, — pamokinti imigracijos viršininkus įstatymų. Aš liepiau savo klijentams neduoti valdžiai jokių informacijų apie savo pažiūras, politinius persitikrinimus ir t.t.

DANTŲ IŠDIRBĖJAI LAIMĖJO STREIKĄ.

Aštuoni šimtai dantų dirbėjų, kurie keletas savaičių tam atgal sustreikavo, dabar grįžta darban, laimėję streiką. Jie iškovo 45 darbo valandas savaitėje ir 70 nuošimtį daugiau algos.

KALINIŲ DARBAI.

Sing Sing kalėjimo išdirbystė plečiasi. Paskutiniai to kalėmo išdirbystės raportai parodo, kad per pastaruosius 6 mėnesius to kalėjimo dirbtuvės atnešė pelno $60,000. Tai vis kalinių darbai.

Tik Chicagiečiams!

Penkių aktų tragedija

"SKRIAUDIKAS"

Stato scenoje LMPS. 29 kp.

Įvyks Subatoje

13 D. KOVO (MARCH), '20

MELDAŽIO SVETAINĖJ

2242—44 West 23rd Pl.

Durys atsidarys 6:30 val. Lošimas prasidės lygiai 8 val. vakare.

Kviečia visus Komitetas.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

BROOKLYN, N. Y — LDLD. 1 kp. susirinkimas atsibus 11 d. kovo (March), Empire Hall, kampas Lorimer ir Ten Eyck St. Pradžia 7:30 val. vakare. Yra sanarių, kurie dar neužsimokėjo už šiuos metus. Ateikite užsimokėt. Šių met vienas leidinys jau gatavas. Iš centro tik tiek bus prisiųsta knygų, kiek sanarių užsimokėję už 1920 m. Taigi, kurie kitą mėnesį norite gauti tą knygą, užsimokėkite šiame susirinkime.

Visi susipratę darbininkai, kurie mylite geras knygas turėti ,ateikite prisirašyti, o tuom mums padėsite dar daugiau pagaminti lietuviams darbininkams literaturos.

M. P., Sekr.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

CHICAGO, ILL. —LDLD. 19 kp. rengia prakalbas, kurios įvyks 12 d. kovo (March), 7:30 val. vakare. Mildos svetainėje, kampas 32 ir Halsted gatvių. Nepraleiskit šių prakalbų, nes bus labai žingeidžios. Kalbės drg. Dundulis ir kiti.

Visus kviečia Komitetas.

PATERSON, N. J. — LMPS. 38 kp. susirinkimas įvyks 14 d. kovo, 3 Gavinar St. Svetainėje. Geistina, kad kuoskaitlingiausiai susirinktumėt, nes turime labai svarbių tarimų. Susirinkimas prasidės 2:30 val. po pietų.

M. Bondžinskaitė, 38 kp. Sekr.

CHICAGO, ILL. — LDLD. 19 kp. susirinkimas įvyks 10 d. kovo, seredos vakare, 7:30 valandą, Mildos svetainėje, ant antru lubų. Draugai, kurie nesate užsimokėję už 1920 m., dabar užsimokėkite, nes trumpoj ateityje užsimokėjusiems bus duodama knygos.

Užrašų Raštininkas.

PHILADELPHIA, PA. — LDLD. 10 kuopa rengia koncertą ir paskaitas 13 d. kovo, 1920, Lietuvių Tautiškoj svetainėj, 928 Moyamensing Ave. Pradžia 7:30 val. vakare.

20 d. kovo, Lietuvių Deportantų ir Kalinių šelpimo Fondas rengia koncertą ir vakarienę. Įvyks toje pačioje lietuviškoje svetainėje. Pradžia 5 val. vakare.

Gerbiamoji Philadelphijos publika, malonėkite atsilankyti į viršminėtus surengimus.

Rengimo Komisija.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo moters, Marijonos Velienės, po pirmu vyru vadinosi Gudauskienė, Su manim išgyvenus 5 mėnesius, prasišalino. Meldžiu sugrįžti. Pirmutinis, kuris apie ją praneš, aplaikys $10.00 dovanų.

Tony Velus

2600 Peoria Rd. Springfield, Ill.

Pajieškau brolio sūnaus Vinco Smolinsko, Suvalkų gub., Vilkaviškio pavieto, Alvitų valsčiaus. Meldžiu jį patį atsišaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

J. Smolinskas

37 Stagg St., Brooklyn, N. Y. (56—66)

Pajieškau pusbrolio Vlado Ribilio, Kauno rėd., Keidainių apskr., Devikiškių kaimo. Taipgi pajieškau draugą Adolfą Šilkaitį. Pirmiau gyveno Melrose Park, Ill. Malonėkite atsišaukti arba žinanti praneškite šiuo antrašu:

Jonas Vaitkevičia

512 Market St., Newark, N. J.

PARSIDUODA NAUJI FORNIČIAI trims kambariams. Noriu parduoti greitai, nes tuojaus išvažiuosiu Lietuvon.

Antanas Kontremas

40 Morton St., New York City

BROOKLYNIEČIAI!

Dienraštį "Laisvę" galite gauti Brooklyne nuo šių standų.

WILLIAMSBURGHE:

KAMPAS GRAHAM AVE. IR GRAND ST. — A. TABAKMAN

716 GRAND ST.

LORIMER IR GRAND ST. — M. HIMMELSTEIN

KAMPAS UNION AVE IR 501 GRAND ST. — S. SEIGEL

KAMPAS HOOPER IR GRAND ST. — A. HURWITCH

99 UNION AVE. ARTI GRAND ST M. GLEASON

127 HAVEMEYER ST. — HIRSHMAN.

184 GRAND ST. —A. STRUMINSKI.

222 BERRY ST. — B. JUOZAPAVIČIA.

139 BERRY ST. — J. DUDKEWICZ.

PLAZA STAND, STANDARD NEWSTAND — ARTI S. 4th ST.

KAMPAS SO. 4th ST. IR HAVEMEYER ST. — KORMAN.

KAMPAS BROADWAY IR HAVEMEYER ST. — RUCZNIK.

KAMPAS MARCY IR GRAND EXTENSION — CUPPERSTEIN.

KAMPAS SO. 4th IR GRAND EXTENSION — M. KAMINSKY.

NEW YORKE:

725 WASHINGTON ST., (Apie 10 St.) — P. MINGEL.

KAMPAS HEWES ST. IR BROADWAY — STEINBURG.

415 KEAP ST., KAMPAS GRAND STREET — COLLINS

KAMPAS STAGG IR LORIMER STS., ARTI UNION AVE.

87 GRAND ST. — J. PASNIEWSKI

E. NEW YORKE:

2449 PITKIN AVE.—N. RODBAUM,

PRIE LINWOOD ELEVAT. STOTIES — GEORGE THADEN

PRIE CHESTNUT ST. ELEVATED STOTIES — RATNER.

CENTRAL BROOKLYNE:

65 HUDSON AVE. — F. SIRGIDA.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujinu senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:

JONAS STOKES

173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Telephone 2881 Greenpoint.

J. LEVANDAUCKAS

GRABORIUS

ių visokiais reikalais kreipkitė šiuo adresu.

272 BERRY STREET.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. 2320 Greenpoint.

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalsamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.

Parsamdau Automobilius ir Karietas Veselijoms, Krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams.

Ofisai:

231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 264 Front St. C. Brooklyn, N.Y.

Telephone 7867 Main.

Severos Gyduolės užlaiko šeimynos sveikatą.

Geras Linimentas.

Rodos, kad nėra reikalo aiškinti reikalingumą laikyti po ranka bonką kokio — nors gero linimento paviršutiniam vartojimui nuo visokių prietikių—ir rasi, kad tokiose atvejose nėra nieko geresnio už

Severa's Gothard Oil

(Severos Gothardišką Aliejų), kurs yra žinomas kaipo galingas skaudėjimams priešas. Jis rekomenduojamas nuo rheumatizmo, strėndieglio, syatikos, tidimo, strėnų skaudėjimo ir sanarių ir raumenų sustingimo. Parsiduoda visur aptiekose. Kainos: 30 ct. ir 2 ct. taksų, arba 60 ct. ir 3 ct. taksų.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

GREITA PAGELBA

Silpnybės, paeinančios nuo persidirbimo, pailsimo, sanariu ir raumenu sustingimo, skausmu strėnose, yra greitai prašalinamos, vartojant

PAIN-EXPELLERI

"Draugą Reikale"

Šeimynos, kurios kartą dažinojo jo veikiančią jiegą, daugiaus be jo neapsieina. Yra tik vienas Pain-Expelleris ir del jusu apsaugojimo, jis yra paženklintas musu vaizbaženkliu

ANCHOR (Įkaras)

Jeigu ant pokalio nėra vaizbaženklio ikaro, tai jis nėra tikras ir jus tokio neimkite. Visose aptiekose po 35c. ir 70c. Taipgi galima gauti pas išdirbėjus:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Telephone 2260 Greenpoint.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS

Paveikslus vestuvių, šeimynų ir pavienių ypatų padirbu tikrai artistiškai; atnaujinu senus ir atmalevoju. Kainos nepakeltos. Studija atdara subatomis,nedėliomis ir šiokiomis dienomis.

MOTIEJUS KICHAS

227 Bedford Ave., BROOKLYN, N.Y.

Tarpe North 4-tos ir 5-tos gatvių

KONSERVATORIJA

Liet. Muz. Konser. mokslas jau prasidėjo, ne tik dainavimo, teorijos ar piano, bet ir smuikos, klarnetto, kornetto, čello ir kitų instrumentų.

Dainavimo lekcijos: 10 lekcijų, viena savaitėje ar daugiau—$15.00

Kompozicijos lekcijos taip jau 15 dol. už 10 lekcijų. Kitų visų instrumentų 10 lekcijų 13 dol.

Pastaba: Mokiniai, kurie lankysis nesustojant nuo spalių mėnesio iki 1 d. birželio, tai pavasaryje jiems bus padarytas toks nuošimtis, kad už lekciją išeitų 1 dol. už dainavimą ir kompoziciją ir 80c. už kitus instrumentus: smuiką, pianą ir t.t.

M. PETRAUSKAS

769 Broadway, So. Boston, Mass.

Phone 962 W.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiūrint ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolių galit gaut kokios tik pasauly yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš pasiųsiu per expresą.

K. Šidlauskas

Aptiekorius ir savininkas

226 Broadway, kampas C St. SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 21014 ir 21013

Atgavo Sveikatą.

Kentėjau du metu, ir jau maniau, jog tolimesnis gydymasis, tai tik bereikalingas pinigų leidimas. Dabar jau sveikstu ir galiu dirbti.

Per du metu taip labai kentėjau, jog tankiai reikėdavo išlikti iš darbo. Taip jau buvau nusisirgęs, jog netekau vilties išsigydyti. Kartą teko perskaityti Dr. Hannono gydymo būdus, kas mane padrąsino kreiptis prie jo. Jis pradėjo man įleisti kraujan tam tikras gyduoles, nuo kurių į mėnesį laiko stebėtinai pagerėjau, kad vėla jau galiu dirbti. Tą rašau padėkavodamas už jo gerą pasidarbavimą.

F. Wagner,

128 Palisade Ave., Bogota, N. J.

Lapkričio 15, 1919.

Jeigu kenčiate nuo naujų arba uzsisenėjusių ligų, o Jums reikalinga specialisto pagelba, ateikite pas mane be atidėliojimo. Asz pagelbėsiu jums, kaip ir kitiems.

MATYSITE PASEKMES

kreitai, iszgydysiu ant visados jums bedirbant. Mano ofisas per daugelį metų randasi toje paczioje vietoje ir asz esu zinomas kaipo Saugus, Kantrus ir Pasekmingas Specialistas. Sykį pas mane atsilankęs persitikrinsi, jog asz galiu atvesti jus ant tikro sveikatos kelio.

Jeigu kenčiate nuo

Nervų Suirimo, Svaigimo, Silpnumo, Kraujo ir Odos Ligų, nuo vaidinimosi akyse, Trumpos atminties, Silpnų ir Nepastovių Nervų, Nemiegojimo, Skaudėjimo Kakle ir Pečiuose, Reumatizmo arba Sustyrusių Sąnarių Skaudančios gerklės, Skilvio arba vidurių gėlimo ir užkietėjimo, ateikite pas mane.

GYDAU ELEKTRA

Leidžiu Gyduoles Kraujan.

Taipgi vartoju apsausinimo būdus, užtikrindamas geriausias pasekmes.

Patarimai visiszkai dykai; ateikite sziandieną, neatidėliokite.

DR. HANNON

SPECIALISTAS

146 E. 14th Street

Prieszais Tammany Hall

New York

OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 4 v. po pietų. Vakarais nuo 6 iki 8 val. vakare. Nedėliomis ir szventėmis: nuo 10 ryto iki 2 valandai po pietų.

ATSKIRI LAUKIMO KAMBARIAI.

PERSKAITYK TUOJAU!

R. G. INGERSOLL'O KNYGA

VELNIAS

VERTĖ FERDINAND de SAMOGITIA

Daugybė žmonių bijo velnio, todėl visi turėtų perskaityti tą knygą, nes susipažins su velnio istorija, jo darbais ir galybe.

KAINA 20 CENT

LAISVĖ Brooklyn, N.Y.

PUIKIAUSIA, MODERNIŠKA "LAISVĖS" SPAUSTUVĖ

Gražiai padaryti spaudos darbai patraukia kiekvieno akį.

Atsakantis pagarsinimas priduoda žmogui norą eiti ant rengiamų pramogų.

Todėl, draugystės ir kuopos, kada rengiat ballus, teatrus, ar šiaip pasilinksminimus, visados duokit darbus "Laisvės" spaustuvei. Mes padarome visokius spaudos darbus gražiai, greit ir pigiai.

"LAISVĖS" KNYGYNE

Randasi įvairių naudingų knygų, kurias patariame kiekvienam perskaityti.

Kas skaito, tas daugiau žino ir jam nereikia prašyti kitų paaiškinimo. Reikalauk katalogo.

LAISVĖ BROOKLYN, N. Y.

Tuojaus gaukite naujausį "Laisvės" leidinį

SOCIALIZMO BESIVYSTYMAS IŠ MOKSLO Į VEIKIMĄ

Parašė KAROLIUS RADEKAS.

Tame veikale trumpai, bet reiškiai nušviečiamas socializmo besivystymas iš utopijos į tvirtai pamatuotą mokslą, o paskiau ir į veikimą tikrame gyvenime.

Knygelėje peržvelgiama socializmo istorija nuo pat jo paskelbimo K. Markso dėsniuose. Nurodoma, kaip tasai grynas Markso mokslas buvo klastuojamas įvairių pašalinių elementų, kurie aiškino jį taip, kaip jiems geriau patiko, iškraipydami tikrąją to mokslo mintį.

Toliaus nurodoma, kaip kapitalizmo augimas ir jo kova prieš darbininkus privedė prie žlugimo visus minėtų socializmo reformuotojų įsivaizdinimus ir privertė darbininkų klesą nuo jų atsikratyti. Parodoma, ko išmokino darbininkus pasaulinė karė ir Rusijos revoliucija; kokiu būdu tapo priartinta socialė revoliucija ir kodėl jinai Rusijoje priėmė Tarybų valdžios formą, ir t. t.

Šią knygelę būtinai turi perskaityti kiekvienas darbininkas, kad įgyti aiškų supratimą apie vystymosi socializmo gyveniman.

Knygutės kaina 25c.

Gaunama "Laisvės" knygyne, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyno mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, South Brooklyne ir Central Brooklyne.

1 fam. — nuo $1,500 iki $10,000 įmokėti ant $1,000 nuo $150 iki $200

2 f. — $1,800 iki $10,000	6 f. — $3,800 iki $18,000
3 f. — $2,500 iki $13.000	8 f. — $4,000 iki $20,000
5 f. — $3,500 iki $15.000	20 f. — $11,000 iki $80,000

Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų.

Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir aprūpiname teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios žemės, prie girių, vandenų ir mūsų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO.

BRANCH OFFICE:

Tel. 3929 Stagg. 420 Lorimer Street BROOKLYN, N. Y.

Pagal Grand Street